

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2013. gada 7.augustā

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

207. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Asaris, J.Dambis, J.Zilgalvis, I.Staša – Šaršūne, D.Baltiņa, A.Lapiņš; Nepiedalās: I.Purmale, I.Tapiņa, A.Cinis
Konsultanti:
V.Brūzis, Rīgas būvvalde.
G.Princis, Rīgas pilsētas Arhitekta birojs
Projektu pārstāvji:
Ivars Šļivka – arhitekts, Miera iela 8
Ineta Tumaševska – Miera iela 8
Denis Cheremisin, Breadley int; DMJ Development – Strēlnieku iela 8
Igoris Gostevs, DMJ Development – Strēlnieku iela 8
Aldis Grasmanis – BKB, Doma torņa pastiprināšana
Jānis Saknītis – arhitekts, Doma torņa pastiprināšana
Vivita Mačiņa – VKPAI
Dace Miķelsone - VKPAI

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: K.Kukaine

Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 207. sēdes darba kārtība (Pielikums nr. 1.)

Padome lūdz pirmos jautājumus vadīt A.Kronbergam līdz tiks ievēlēts jauns Padomes priekšsēdētājs pie dienas kārtības 3.jautājuma.

J.Dambis: ir saņemts papildus jautājumus konsultācijai - ierosinājums no UNESCO LNK par Rīgas Doma torņa problēmām. Aicinu informatīvi ietvert šo jautājumu dienas kārtībā, jo kavēšanās ar jautājuma izskatīšanu radītu problēmas saimniekiem, kas saistīts ar naudas piešķirumu no Eiropas struktūrfondiem un varētu tikt zaudēts jautājuma neskaidrības dēļ.

D.Baltiņa apstiprina UNESCO LNK ierosinājumu, jo komisijā ir saņemta arhitektes Zaigas Gailēs vēstules kopija, ko arhitekte ir nosūtījusi UNESCO Pasaules mantojuma centram, izsakot bažas par Rīgas Doma torņa nostiprināšanas projekta izstrādi.

A.Kronbergs: šis ir pārāk nopietns jautājums, un ja Padomei ir jāpieņem lēmums, ir nepieciešama iedziļināšanas projekta risinājumos, jābūt sagatavoti un diskusijai ar pārstāvju pieaicināšanu. To šobrīd nevaram, bet ja jautājums ir informatīvs – varam lūgt Dambja kungu iepazīstināt ar situāciju.

J.Dambis: Padome var formulēt savu lēmumu informatīva ziņojuma rezultātā.

Padome vienojas, ka Rīgas Doma torņa nostiprināšanas projekta jautājumu skatīs kā darba kārtības 8.jautājumu. Citu papildinājumu darba kārtībai nav.

2. Padomes 208. sēde

I.Staša-Šaršūne lūdz izskatīt iespēju nākamās Padomes sēdes darba kārtībā iekļaut Rīgas Domes Pilsētas attīstības departamenta rosinātu jautājumu par pilsētvidē integrētas gājēju ielas izveidi, analizējot Tērbatas, Vaļņu ielu un Z.A. Meierovica bulvāri. Jautājums tiks virzīts uz RD Attīstības komiteju 2013.gada 21.augustā.

K.Kukaine informē, ka uz šo brīdi Padomei jau iesniegti 3 jautājumi.

Padome nolemj 208. sēdi sasaukt 20.augustā 15.00

3. Padomes jaunā sastāva priekšsēdētāja ievēlēšana.

J.Dambis: vēlos atgādināt, ka iepriekšējās Padomes priekšsēdētāja vēlēšanās Inspekcija ir aicinājusi neizvēlēties kandidatūras no Inspekcijas un Rīgas Domes pārstāvju vidus, jo Padomē bieži ir jāskata jautājumi, kas nonākuši pretrunās, un līdz ar to, lai neveidotos situācija, kad Padomi vada institūcijas, kam nepieciešams padoms. Aicinu izvēlēties no pārējiem Padomes locekļiem. Ņemot vērā līdzšinējo labo pieredzi Padomes vadīšanā, iesaku aicināt A.Kronbergu turpināt Padomes vadību. Viņš ir sabiedrībā pazīstams arhitekts, iejūtīgs pret kultūras mantojumu un ir deleģēts no Kultūras ministrijas puses.

Padome pievienojas J.Dambja viedoklim.

Padome balso par lēmumu: par Padomes priekšsēdētāju turpmākajam Padomes darbības periodam ievēlēt A.Kronbergu.

Par – 6: J.Asaris, J.Dambis, J.Zilgalvis, I.Staša – Šaršūne, D.Baltiņa, A.Lapiņš
Pret – 0;
Atturas – 1: A.Kronbergs

Lēmums: par Padomes priekšsēdētāju turpmākajam Padomes darbības periodam ievēlēt A.Kronbergu.

Padome tiek aicināta ievēlēt Padomes priekšsēdētāja vietnieku.

J.Asaris iesaka tāpat kā iepriekšējā periodā D.Baltiņu.
Padomes locekļi atbalsta J.Asara viedokli.

Padome balso par lēmumu: par Padomes priekšsēdētāja vietnieku turpmākajam Padomes darbības periodam ievēlēt D.Baltiņu.

Par – 5: A.Kronbergs, J.Asaris, J.Dambis, J.Zilgalvis, I.Staša – Šaršūne,
Pret – 0;
Atturas – 2: D.Baltiņa, A.Lapiņš

Lēmums: par Padomes priekšsēdētāja vietnieku turpmākajam Padomes darbības periodam ievēlēt D.Baltiņu.

A.Kronbergs aicina ar sevi iepazīstināt jauno Padomes locekli A.Lapiņu. A.Lapiņš iepazīstina ar sevi.

4. Projekts: Skanstes apkaimes teritorijas lokālplānojuma izstrāde. Iesniedzējs: Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments.

Ziņo: I.Staša-Šaršūne iepazīstina ar lokālplānojuma izstrādes nosacījumiem un Darba uzdevumu. Lokālplānojums paredz teritorijas plānojuma grozījumus un lielāku detalizācijas pakāpi. Informē, ka darba uzdevumā tiek prasīta telpiskā

modelēšana. Paredzēts ietekmes uz vidi izvērtējums, kurā tiks ietverts arī izvērtējums par ietekmi uz kultūrvēsturisko mantojumu. Tiks iesaistīta sabiedrība lokālpilnoņuma izstrādē.

J.Dambis: domāju, ka šobrīd saņemam skaidru informāciju par darba uzdevumu lokālpilnoņuma izstrādei. Par šo teritoriju esam daudz diskutējuši arī Padomē. No mūsu kompetences viedokļa svarīgi ir paredzēto risinājumu ietekme uz Rīgas vēsturisko centru kā Pasaules mantoņuma vietu. Pievēršama uzmanība atbilstībai normatīvajiem aktiem un starptautiskajām rekomendācijām. Apsveicami, ka tiek virzīts komplekss skatījums par teritoriju. Gaidīsim izvērtēšanai tālākas stadijas.

D.Baltiņa aicina izvairīties no situācijas, ka konkursā uzvarējušais projekts neatbilst normatīvajām prasībām un beigās tiek pilnībā izmainīts. Aicina vērst uzmanību uz stāvu augstumiem, lai lokālpilnoņuma risinājumos neparādītos kaut kas, kas iepriekš nav runāts. Vērš uzmanību uz iepriekšējiem Padomes lēmumiem attiecībā uz šo teritoriju.

I.Staša-Šaršūne: konkurss tiek izsludināts tikai uz lokālpilnoņuma izstrādāšanu, nevis ideju. Lokālpilnoņuma izstrādātājiem būs jāņem vērā institūciju nosacījumi. Izstrādātāju izvēlēšies pēc pieredzes un kvalifikācijas, ne tikai izcenoņuma, atlasē vērtējamas pozīcijas būs metodoloģija un darba organizācija, laika grafiks, cena.

G.Princis: 2011.gadā Pilsētas arhitektā birojs izstrādāja Skanstes apkaimes teritorijas telpisko kompozīciju kopā ar „Grupa 93”, iesaistot zemes īpašniekus, plānotājus un arhitektus. Konceptija tika apstiprināta Pilsētas arhitekta kolēģijā. Vai būs par pamatu šai telpiskajai vīzijai? Lokālpilnoņumam jābūt atbilstošam Rīgas vēsturiskā centra plānoņuma pamatnostādņēm.

I.Staša-Šaršūne apliecina, ka minētā konceptija ir iekļauta izejmateriālos lokālpilnoņuma izstrādei, kā arī principi iekļauti darba uzdevuma prasībās, izvērtējot to, kas ir praktiski izmantoņams no šīs konceptijas. Pirms 1.redakcijas nodošanas sabiedriskajai apspriešanai RDPAD lūgs to skatīt Padomē. Šobrīd darba uzdevums ir nosūtīts atzinuma saņemšanai arī uz UNESCO LNK un VKPAI.

Padome balso par lēmumu: pieņem zināšanai un atbalsta Skanstes apkaimes teritorijas lokālpilnoņuma izstrādes darba uzdevumu, aicina risinājumus turpmākās stadijās skatīt Padomē.

Par – 7: A.Kronbergs, J.Asaris, J.Dambis, J.Zilgalvis, I.Staša – Šaršūne, D.Baltiņa, A.Lapiņš
Pret – 0;
Atturas – 0.

Lēmums: pieņem zināšanai un atbalsta Skanstes apkaimes teritorijas lokālpilnoņuma izstrādes darba uzdevumu, aicina risinājumus turpmākās stadijās skatīt Padomē.

5.

Projekts: Zemes gabalu sadales un robežu pārkārtošanas priekšlikums atbilstoši Latviešu Strēlnieku laukuma detālpilnoņumam; iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde.

Ziņo: V.Brūzis informē, ka Rīgas Domes īpašumā ir 3 zemesgabali, kurus ir vēlme sadalīt vairākos zemes gabalos katru, lai robežas tiktu pārkārtotas atbilstoši 2010.gadā apstiprinātajam Latviešu Strēlnieku laukuma detālpilnoņums. Vēsturisko situāciju zemes ierīcība neizmainītu, izņemot nelielo zemesgabalu A Latviešu Strēlnieku laukumā, kas tiktu nodalīts no zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 01000070146. Robežu pārkārtošanas mērķis ir nodalīt dažādas zemes gabalu izmantošanas funkcijas.

A.Kronbergs: būs grūti izmantot tik mazu zemesgabalu kā A daļa. Bet sakārto situāciju, trūkst skaidras informācijas par nepieciešamību nodalīt piemiņas memoriāla daļu un zemesgabalu C no Latviešu Strēlnieku laukuma.

G.Princis: zemesgabalu B un C nodalīšana no Latviešu Strēlnieku laukuma neatspoguļo detālpilnoņuma garu. Piemiņas memoriāls ir laukuma daļa. Nav skaidra motivācija sadalīšanai. Par robežu sakārtošanu zem Kaļķu ielas 1 un Rātsnama – par to nav šaubu.

J.Dambis: pat ja detālpilnoņums to atļauj, tas nenozīmē, ka zeme jāsakalda. Vienam zemesgabalam var būt dažādās vietās atšķirīgas attīstības iespējas. Tas nav šķērslis piemiņas memoriāla izbūvei. Tad jau parka soliņš arī būtu jāizgriež no parka teritorijas. Priekšlikums attiecībā pret memoriāla daļu un laukumu šķiet neloģisks. Jo nākotnē memoriāls telpiski

sadarbosies ar laukumu. Par apbūves vietu C – bija diskusija, ka šajā vietā ir pieļaujama viegla būve - vides dizaina objekts, bet ne pilnīga aizbūvēšana. Ja šis zemesgabals tiks atdalīts no Latviešu Strēlnieku laukuma, tad tas var veicināt vēlmi realizēt pilnīgāku apbūvēšanu.

I.Staša-Šaršūne: ir jāskatās detālplānojuma noteikumi. C daļai ir paredzēta arī pazemes būve. Aicinu piekrist tām daļām, par kurām nav šaubu, izņemot šīs divas Latviešu Strēlnieku laukumā. Būtu nepieciešams papildus skaidrojums motivācijai.

D.Baltiņa pievienojas viedoklim lūgt paskaidrojumu par C un B daļas izdalīšanas nepieciešamību no Latviešu Strēlnieku laukuma.

Padome balso par lēmumu: Padome piekrīt zemes gabalu sadales un robežu pārkārtošanas priekšlikumam atbilstoši Latviešu Strēlnieku laukuma detālplānojumam, realizējot atsevišķi izdalīto zemesgabalu pievienošanu Rātslaukuma teritorijai, Kaļķu ielai un Mazajai Jaunielai, tai skaitā Strēlnieku laukuma teritorijai un izveidojot vienu zemes gabalu, uz kura atrodas Rīgas domes ēka, bet nepiekrīt zemesgabala publiskās apbūves teritorijā PK-1 (grafiskā materiālā „Zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 0100 001 0108 sadales priekšlikums” – zemesgabals C) un zemesgabala publiskās apbūves teritorijā PK-2 (grafiskā materiālā – „Zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 0100 001 0108 sadales priekšlikums” – zemesgabals B), kas paredzēts piemiņas memoriāla izbūvei, atdalīšanai, atstājot tos iekļautus Latviešu Strēlnieku laukuma (kadastra apzīmējums 0100 001 0108) robežās, tādējādi novēršot laukuma sadrumstalotību.

Par –7: A.Kronbergs, J.Asaris, J.Dambis, J.Zilgalvis, I.Staša – Šaršūne, D.Baltiņa, A.Lapiņš

Pret – 0;

Atturas – 0.

Lēmums: Padome **piekrīt** zemes gabalu sadales un robežu pārkārtošanas priekšlikumam atbilstoši Latviešu Strēlnieku laukuma detālplānojumam, realizējot atsevišķi izdalīto zemesgabalu pievienošanu Rātslaukuma teritorijai, Kaļķu ielai un Mazajai Jaunielai, tai skaitā Strēlnieku laukuma teritorijai un izveidojot vienu zemes gabalu, uz kura atrodas Rīgas domes ēka, **bet nepiekrīt** zemesgabala publiskās apbūves teritorijā PK-1 (grafiskā materiālā „Zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 0100 001 0108 sadales priekšlikums” – zemesgabals C) un zemesgabala publiskās apbūves teritorijā PK-2 (grafiskā materiālā – „Zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 0100 001 0108 sadales priekšlikums” – zemesgabals B), kas paredzēts piemiņas memoriāla izbūvei, atdalīšanai, atstājot tos iekļautus Latviešu Strēlnieku laukuma (kadastra apzīmējums 0100 001 0108) robežās, tādējādi novēršot laukuma sadrumstalotību.

6.

Fasādes projekta priekšlikums daudzstāvu dzīvojamai ēkai Miera ielā 8; Projektētājs: I.Šļivka; Iesniedzējs: SIA „Karoline”;

Ziņo: I.Šļivka iepazīstina ar atklātā arhitektūras ideju konkursā uzvarējušo priekšlikumu.

J.Zilgalvis: izsaku priekšlikumu atbalstīt ieceri, kas ir interesanta, mūsdienīga un labi iekļaujas apkārtējā vēsturiskajā vidē.

Padome pievienojas J.Zilgalvja viedoklim.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt fasādes priekšlikumu daudzstāvu dzīvojamai ēkai Miera ielā 8 tālākai projektēšanai.

Par – 7: A.Kronbergs, J.Asaris, J.Dambis, J.Zilgalvis, I.Staša – Šaršūne, D.Baltiņa, A.Lapiņš

Pret – 0;

Atturas – 0.

Lēmums: atbalstīt fasādes priekšlikumu daudzstāvu dzīvojamai ēkai Miera ielā 8 tālākai projektēšanai.

7.

Ēku kompleksa Strēlnieku ielā 8 projekts; Projektētājs: „Arhis”; Iesniedzējs: Bradley Technics Limited, D.Cheremisin.

A.Kronbergs lūdz D.Baltiņu pārņemt sēdes vadību.

Ziņo: A.Kronbergs iepazīstina ar atklātā arhitektūras ideju konkursā uzvarējušo priekšlikumu.

J.Zilgalvis: konkursā bija iesniegti 9 darbi, atlasīti tika 4, starp kuriem norisinājās sīva cīņa. Šis darbs tika atzīts par labāko. Uzskatu, ka tas būs labs pienesums Rīgas vēsturiskajam centram – interesantas, atšķirīgas fasādes pret ielu un pagalmu, pagalmi apzaļumoti. Iesaku atbalstīt.

G.Princis: Šis projekts ir ambiciozs un piedāvā inovatīvu telpisko risinājumu ar pilsētvidē dominējošo atkāpes būvlaidi RVC kvartāla stūrī. Tā ir uzdrīkstēšanās, kuru attaisno publiska funkcija vēsturiskajā manēžas apjomā un pasāža ap to, kas veido potenciāli jaunu vērtību RVC publiskās ārtelpas kontekstā. Konkursa priekšlikums rada priekšstatu par potenciāli augstu būvniecības darbu kvalitāti, un es ceru, ka projekta attīstības gaitā tā netiks zaudēta.

J.Asaris: no mantojuma saglabāšanas viedokļa ir atbalstāma vēlme atbrīvoties no neveiksmīgam piebūvēm vēsturiskajai manēžas ēkai, domājot par funkciju piemineklim, kas ir piemērota un atbalstāma. Tā kā manēža valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā ir iekļauta esošajā veidolā, tad var būt diskusijas par atgriešanos pie ēkas sākotnējā veidola.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt ēku kompleksa Strēlnieku ielā 8 projekta priekšlikumu tālākai projektēšanai.

Par – 6: J.Asaris, J.Dambis, J.Zilgalvis, I.Staša – Šaršūne, D.Baltiņa, A.Lapiņš

Pret – 0;

Atturas – 1: A.Kronbergs,

Lēmums: atbalstīt ēku kompleksa Strēlnieku ielā 8 projekta priekšlikumu tālākai projektēšanai.

8.

Rīgas Doma torņa nostiprināšanas projekts. Projektētājs: Pilnsabiedrība „BKB un Būvprojektu vadība”; Jautājumu ierosināja: D.Baltiņa, UNESCO LNK

A.Kronbergs pārņem sēdes vadību.

Ziņo: J.Dambis sniedz galveno informāciju par projekta risinājumiem un tā saskaņošanas virzību VKPAI. Lai saglabātu pasūtītāju iespēju pretendēt uz Eiropas struktūrfondu finansējumu, VKPAI ir pieņēmusi lēmumu projektu saskaņot ar daudz nopietniem nosacījumiem. VKPAI pastāv uz to, ka nedrīkst izzāgēt vērtīgas torņa oriģinālās konstrukcijas, lifta šahtu ir iespēja iebūvēt tikai brīvā zvanu ceļā, gabarītus nemainot un neiznīcinot oriģinālās konstrukcijas. Darbu atļauja tiks izdota tikai tad, kad būs izpildītas izvirzītās prasības. Veids, kā pastipriņošā konstrukcija tiek iebūvēta nav neatgriezenisks, konstrukcija tiek saskrūvēta, un, ja to vajadzēs mainīt, to varēs atskrūvēt, izjaukt un iznest no baznīcas torņa. Uzskatu, ka ir panākts kompromiss un noņemtas Zaigas Gailles vēstulē UNESCO izteiktās bažas par oriģinālās substances bojāšanu.

Ja no sākuma komunikācija ar projekta virzītājiem nebija pārāk auglīga, šobrīd ir panākts konstruktīvs dialogs, un noris sarunas tieši ar projektētājiem.

J.Saknītis apstiprina, ka panākts dialogs. Galvenais, lai noris torņa pastiprināšana. Lifts, skatu platforma ir papildus ieceres, ko skatīsies vēlāk, un tās ir risināmas atsevišķi. Šobrīd lifta jautājumu nedetalizēs, tas paliek teorētiski, jo tam nav arī finansējuma.

V.Brūzis: var rasties problēmas saņemt būvvaldes saskaņojumu tehniskā projekta stadijā, jo atšķirīgi risinājumi no skiču projekta. Ir jāiesniedz SP izmaiņas. Iesaku sadalīt kārtās - 1.kārta pastipriņošās konstrukcijas, 2.kārta - lifts. Kā konstruktīvais risinājums torņa nostiprināšanai iecere ir atbalstāma. Taču būvvaldē būs jāaskaņo konstruktīvie risinājumi, nevis apraksts. Norāda, ka turpmāk pie tik svarīgu jautājumu izlemšanas vajadzētu pieaicināt būvvaldi jau projektēšanas sākuma stadijā.

D.Baltiņa: projekts pasniegts kā torņa pastiprināšanas darbi. Ja UNESCO Pasaules mantojuma centrs lūgs sniegt skaidrojumu par Z.Gailes vēstulē izteiktām bažām, Inspekcija varēs atbildēt, kā šobrīd situācija tiek risināta. Problemātiski, ka jau sīču projekta stadijā bija diskusija par liftu, kas rādīja lieku rezonansi. Šobrīd varam paļauties uz ekspertu viedokli, un izpildīt izvirzītās prasības. Iesaku akūtās situācijās realizēt atvērtu starpinstitutionālu sadarbību.

A.Grasmanis: informē, ka noris sadarbība arī ar vācu biroju, kas analizēja situāciju Rīgas Doma tornī. Viņu secinājumi sakrīt ar mūsu viedokli, ka tāds risinājums vismazāk ietekmēs objekta vēsturisko substanci. Lielās izlieces ir bīstamas, un, ja tās palielināsies, situācija kļūs kritiska. Apakšējā izliece izliekusies vairāk kā 2 reizes, nekā to pieļauj norma, un vēja slodze to pastiprina. Pati kritiskākā ir torņa augšēja koka daļa virs mūra. Koka stabi ir no sena ozola koka, 50 % pirmsavārijas stāvoklī. Torņa stiprināšana ir akūta. Vācu speciālisti ir atzinuši, ka torņa telpiskā struktūra ir unikāla un ar tādu sastopoties pirmo reizi. Viss tornis balstās nevis uz mūra, bet uz apakšējām koka konstrukcijām, kas zemāk sadalās un nobalstās mūrī.

A.Lapiņš: uzskatu, ka ir pieļaujams iebūvēt šādu metāla konstrukciju, tas ir uzskatāms par glābšanas pasākumu, bet nevaram runāt par liftu šajā vietā.

Padome pieņem zināšanai informāciju par plānotajiem pasākumiem Rīgas Doma torņa nostiprināšanas projektā un pozitīvo virzību situācijas atrisināšanā, aicina tālākā projektēšanā pēc iespējas vairāk saglabāt oriģinālo substanci, autentiskumu un panākt nostiprināšanas projekta kvalitatīvu risinājumu, vienlaicīgi aicina ņemt vērā ekspertu viedokli.

Sēdi slēdz: 17:35

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J. Asaris

J.Dambis

J. Zilgalvis

A.Lapiņš

I.Staša-Šaršūne

D.Baltiņa

Protokolēja:

K.Kukaine